

Дзвоник

№ 229

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 18 рік видання, травень, 2026 рік

Dzvonuk (Clopotel)

№ 229, 2026 р.

*Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.*

ISSN 2501-2630

ISSN-L 2501-2630

Над *Dzvonikom* працювали:

Головний редактор: Людмила Дорош

Редактор: Ольга Сенишин

Редколегія: Міхаєла Гербіл,

Михайло Михайлюк, Михайло Трайста

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;

телефони/факси: 021-222-07-37

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Електронна адреса редакції:

clopotel@uur.ro

Друкарня:

«RCR Print»,

Бухарест, Румунія

Dzvonuk пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші, загадки, пісні
- * сторінки-розмальовки
- * вироби своїми руками
- * дидактичну сторінку
- * сторінку народознавства
- * рубрику «Славетні українці»
- * рубрику «Заходи для дітей»
- * рубрику «Вивчаємо англійську»

Dzvonuk завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме
надіслані вами спроби!

*Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!*

Іван АНДРУСЯК

Аліса і комар

Той комар – така потвора!

Так і шапта коло двору.

А як тільки лиш дівчатка

вийдуть з хатки погулятки,

він одразу: кусь!

Відганяти вийшов тато,

вийшла мама відганяти,

і одразу дві бабусі:

– Не роби дівчаткам кусі! –

А він далі: кусь!

Вийшла квочка, вийшли кури,

вийшов півнище похмурий,

і качки прийшли, і гуси:

– Не роби дівчаткам кусі! –

А він знову: кусь!

Тут прокинулась Аліса

(киця спала на печі),

позіхнула, з печі злізла

і прибігла на плачі:

– Хто тут діток ображає?

Хапну! Дряпну!! Покусаю!!! –

Комарисько тільки шасть –

і минулася напасть.

Анатолій КАЧАН

Чекання

Навесні, коли бузок
Хоче зацвітати,
Виглядає ластівок
Наша біла хата.
Ми подвір'я підмели,
Висіяли квіти,
А весні допомогли
Яблуні білити.
І розчистили струмок,
Що тече з діброви...
До прильоту ластівок
Все у нас готово.

Марія МОРОЗЕНКО

Буслик

Стоїть буслик у долині
На одній нозі.
– Чи не змерзли твої ніжки
В холодній росі?
А чи крила притомились?
Довго ж ти літав.
Бо не день й не одну нічку
Здалеку вертав.
– Ой не змерзли мої ніжки –
Звик я до роси.
Просто став собі навшпиньки –
Млію від краси.
Із гнізда дивився довго
Та й злетів сюди,
Щоб оглянути з дороги
Луки і сади.

Цвіт весни біліє всюди.
Став – і аж завмер.
Клекіт чують усі люди:
«Вдома я тепер!»

Сашко ДЕРМАНСЬКИЙ

Мамина робота

Вовина мама працює в буфеті,
Вові з роботи приносить котлети.
Вітьчина мама працює в таксі –
В них на таксі всюди їздять усі.
Васина мама торти випікає –
Вася щодня ті торти наминає...

Ні, я не заздрю, бо мама в торбинці
Теж мені носить цікаві гостинці...

Мама працює в «Прогнозі погоди».
Мама приносить з роботи пригоди.
В неї у сумці – вітри і морози,
Хмари, тумани, сніги або грози.
Щойно ми всі уночі засинаєм, –
Все те із сумки у дім виринає.

Наш коридор застилають тумани,
Грози гримлять, мов сердиті вулкани.
Серед вітальні вгніздилася хмара,
Сіра, кудлата, неначе примара.
То якось був навіть смерч прокотився –
Кіт на підлозі мов дзига крутився.
То в нас дощі лупотять по паркету,
То ожеледиця під туалетом,
В спальні морози щипають за ноги,
В ванній висока відносна вологість...
Я вже мовчу про обидва балкони:
Там – атмосферні фронти і циклони...
Та непогоди у нас не буває:
Мама сама нам, як сонечко, сяє!

Степан К. Д. ТРАЙСТА

Під дубом, що залишився

(Продовження з попереднього числа)

Микола мовчки погодився. Його серце було, як ця весна – ще вкрите холодом, але вже з тріщинами, через які пробивалося щось тепле. Він натягнув куртку, зав'язав шарф і вийшов за хвіртку разом з Андрієм.

Село залишилось позаду. Подекуди в полі ще лежали латки брудного снігу. Дорога була твердою, слизькою місцями, і вони ступали обережно. Хмари повзли низько в тиші, яку зрідка порушував крик сороки або стукіт сухої гілки об стовбур дерева.

Річка текла між двома берегами, ще наполовину в крижаному панцирі. Місток справді був старий: дошки криві, з дірками, але він витримав хлопців. Вони сіли на край і дивилися вниз, де вода ворушилась, ковзаючи під кригу, як сон, що не хоче зникати.

Не врятуєш увесь світ, сину.
Але коли пробудеш –
рятуюш себе.

Спогади поволі відступали,
як весняна крига під сонцем.
Попереду – щось нове.

– А у вас була річка? – спитав Андрій після довгої паузи.

Микола кивнув.

– За будинком. Але з татом ми ходили далі. До озера. Воно велике, тиха вода, очерет. Ми

їхали велосипедом – я сидів попереду. Там була наша тасмниця.

– А ви ловили рибу?

– Не так рибу, як спогади, – сказав Микола тихо. – Одного разу... там був лебідь. Поранений. Я вкрив його курткою. Хотів забрати додому. А тато сказав: «Не врятуєш увесь світ, сину. Але коли пробудеш – рятуюш себе».

Андрій стис гілку, яку знайшов на березі. Провів нею по крижаній воді.

– У тебе був добрий тато. Я б хотів із ним познайомитись.

– А я б хотів, щоб ти його почув. Він говорив так, що навіть мовчання здавалося глибоким.

Тиша знову опустилася між хлопцями, але вже не була холодною. Десь далеко, на обрії, завив собака. А річка, мовби слухаючи, текла собі далі – поміж береги, поміж країни, поміж спогади.

Микола ще довго сидів мовчки, слухаючи, як річка шепоче поміж берегами, ніби несе з собою спогади – про тата, про дім, про дуб, що залишився. Та кожна річка колись приводить до іншого берега. І всі ці спогади поволі відступали, мов весняна крига під сонцем. Перед очима знову спалахнули вогні великого міста, зашуміли вечірні вулиці Бухареста, озвалися дзвони української церкви, а в руках він знову відчув свій старий щоденник. Десь поруч лунав знайомий голос дядька Михайла, теплий і впевнений, мов світло в темряві. Попереду чекало щось нове – перша сцена, перші слова, перший крок у життя, де страх поволі вчився поступатися надії.

(Далі буде)

Ольга МІРОН

Коли розквітає душа

У невеликому селі жила дівчинка на ім'я Марійка. Наближалася П'ятидесятниця, або, як казали в народі, Зелені свята. Усі мешканці готувалися завзято: мили вікна, білили стіни та прикрашали оселі лепехою, липовими гілками й польовими квітами.

Марійка дуже старалася. Вона назбирала найбільші оберемки трави, щоб завітчати кожен куток у хаті.

— Дивись, мамо, — хвалилася дівчинка, — у нас буде найзеленіша хата в селі! Свята Трійця обов'язково завітає до нас першою.

Того вечора Марійка побігла до криниці за водою і побачила старого сусіда, дідуся Панаса. Його подвір'я було порожнім і сумним. Дідусь сидів на лавці, важко спираючись на палицю. Він не міг піти до лісу за гіллям через хворобу.

Марійка спочатку хотіла пробігти повз, адже їй ще треба було сплести віночки для своїх вікон. Але раптом вона згадала слова бабусі, що Трійця — це свято життя, любові та єднання.

Вона зупинилася.

— Дідусю Панасе, а чому ви не завітчали оселю?

— Ох, дитино, — зітхнув старий, — сили вже не ті. Але нічого, головне, щоб у душі було світло.

Марійка подивилася на свої руки, щерть наповнені зеленню, а потім на стареньку хатину дідуся. Потім вона хутко розділила свій оберемок навпіл і почала прикрашати вікна та двері сусіда. Весь вечір вона носила воду, підмітала його

подвір'я та встигала долівку запашною лепехою. Коли вона закінчила, хата дідуся ніби ожила, а сам він усміхався так щиро, що Марійці здалося, ніби навколо них засяяло невидиме світло.

Повернувшись додому, Марійка побачила, що її власна хата прикрашена скромніше, ніж вона планувала. Але на душі в неї було так легко і радісно, як ніколи раніше.

Вночі їй наснився дивний сон: три промені світла спустилися на землю. Один торкнувся квітів у її хаті, другий — хати дідуся, а третій — її власного серця. І серце її розквітло яскравими кольорами, набагато красивішими за будь-яку траву.

Мораль історії.

Справжнє святкування Зелених свят — це не лише прикрашання оселі травами та квітами. Це час, коли ми повинні озеленити свою душу добрими вчинками. Свята Трійця нагадує нам, що Бог є Любов, і найкраща краса для людини — це милосердя та допомога ближньому.

Роздуми після читання:

1. Чому свято Трійці називають Зеленими святами? (Що воно символізує у природі?)

2. Яку помилку спочатку зробила Марійка, готуючись до свята? (На чому вона була зосереджена?)

3. Як змінився настрій дівчинки після того, як вона допомогла дідусю Панасу?

4. Як ви розумієте вислів «озеленити свою душу»?

5. Що, на вашу думку, важливіше: зовнішні обряди (прикрашання хати) чи внутрішній стан людини? Чому?

Анна ОВЧАРУК,

12 років

Повелителі усього живого

(Продовження з попереднього номера).

Сава запитав:

– Війна, кажеш?

– Очевидно. Вони оголосили нам усім війну ще тоді, коли Ланамі кинула в темницю Завойовувича і звинуватила Єлизавету у вбивстві... Можливо, навіть раніше – коли почалися проблеми із сьомим царством. Якщо ми вирішимо атакувати, це вже точно війна, – відповіла вовчиця.

– Я вважаю, що краще просто почати голосування. Бо це трохи безвихідна ситуація, якщо продовжувати обговорювання, – запропонувала Према Метелиха.

Члени Ради почали голосування щодо того, чи варто починати війну проти Союзу Теряви. Голосування тривало двадцять хвилин. Було тільки три «ні»: Кусь Джако, Сава та Хладная.

– Отже, ми атакуємо якомога швидше. Візьмемо із собою невелику армію, — оголосив Завойовувич. – Атаку поведе Синій. Повелителі теж підуть. Схоже, це завдання саме для вас.

– Давайте складемо по дорозі хоч якийсь мінімальний план, – запропонувала Синій.

Армію зібрали швидко. Пішло 500 драконів, близько 300 птахів і зграя Вогняного. Уже був вечір, тож Темна рада мала відбутися скоро.

Вони прийшли без проблем. Але Синього дуже глибоко хвилювало все це...

Розділ 28

План.

Синій писала: «Армія застигла. Вони чекали. Готувались. Бо я віддала такий наказ.

Схоже, вони мене справді поважають. Доручили мені вести військо. Якби не ця ситуація, я б неймовірно раділа. Це як підвищення, а хто не хоче підвищення?

Інші, мабуть, думають, що це буде звичайний бій. Але ж це не так. У мене є підозра щодо того Останнього плану. Є така легенда, що якщо хтось зробить ритуал (я не знаю, який саме... поки що не знаю...), то всі слабкодухі на всій планеті... Ними стане керувати власник сизгрони. Це означає, що той лідер Союзу Теряви стане контролювати всю планету. Але є певні заклинання, які можуть цьому протистояти...

Скоріш за все, Воїндобра знає таке заклинання... Але накласти його на всю планету? Нереально. Тим, хто не потрапив би під контроль сизгрони, довелось би переховуватися. Або покинути планету, або ж взагалі менший світ. Тому дуже важливо зупинити цей союз...

Скажу так: якщо цей запис буде збережено в Чашах Пам'яті Дерева Життя, то не думайте, що це круто ось так приймати участь у такій битві. Краще сподівайтесь, що такого ніколи не станеться. Я не знаю, чим закінчиться цей бій... Але якщо ми програємо... пам'ятайте, що Дерево Життя, мабуть, втручатися не буде – бо ж є Повелителі. Хоча хто сказав, що повелителі теж не можуть присьєднатися до того союзу? Ну, в будь-якому випадку, треба щось робити. Як я вже сказала на раді, де є змова, там є зрада. І ми багато чого ще не знаємо.

Якщо ми програємо, то ви зробить якийсь альянс... Переможіть зло. Зараз я піду в певне царство... Ні, не таке царство, як на планеті. Це позаприродне царство, навіть не знаю, як правильніше сказати.

Не знаєте, що таке Чаші Пам'яті Древа Життя? Ну, це місце, де зберігається вся історія цього світу. І ви, власне, зараз читаете уривок звідти....»

Синій зупинилася й відразу прозвучало:

– Синій, я розумію, ти плануєш піти в те царство, але чи ти впевнена, що це необхідно? – питала Нічназоря.

– Знаєш, подруго, я не знаю. Але в мене дуже погане передчуття. Якщо хочеш, можеш залишитись тут.

– Ні, ми не розділятимемось. Та і я впевнена, якщо ми не повернемося вчасно, Воїндобра або Срібліно поведе армію.

– Гаразд. Тоді нам варто поспішати, – відповіла вовчиця. Вона закрила очі, пробурмотіла щось і стрибнула вперед, не відкриваючи очей.

Раптом просто перед нею відкрився фіолетовий портал, в який вони з пташкою і заскочили. Коли відкрили очі, то здавалося, що залишилися де і були, от тільки все навколо стало фіолетове.

– Ну що ж... Царство поза часом... Знову тут, – зітхнула Нічназоря.

– Пішли вже. Я б не хотіла тут довго бути. Нам потрібно дізнатися все, – тихо промовила вовчиця.

Вони пішли лісом. Було трохи дивно бачити оточення фіолетовим... Точніше, можливо, було дивно для інших. Але не для мандрівниці світами. Їй уже доводилося заходити сюди.

Йшли вони мовчки. Здається, Синій знала куди йти. Раптом вона зупинилася – попереду були два шребисті дракони.

– Ех, довго нам ще стояти? – спитав перший.

– Ти вже питаєш це протягом двох годин! Знаєш, це дратує! – відповів другий.

– Ніхто мені не казав, що замість того, щоб битися, ми будемо стояти тут!

– Дурню, а з ким ти зібрався битись, якщо вони ще не прийшли?

– А чи прийдуть взагалі?! У мене таке враження, що ми вже вічність стоїмо тут!

– Ага, це тобі здається... Бо, уяви собі, це мені доводиться терпіти твоє ниття.

Трохи ще послухавши цю розмову, Нічназоря і Синій зітхнули.

– Пішли далі, ми тут нічого корисного не почуємо, – сказала вовчиця.

Вони продовжили рухатися. Невдовзі дісталися місця, яке виглядало як тимчасовий табір.

– Схоже, шребисті отаборились. Мабуть, на ту раду має прийти серйозна кількість цих драконів. Інакше навіщо табір? Або ж це частина того Останнього Плану, – прокоментувала пташка.

– Мабуть. Пішли розвідаємо, – і вони рушили просто в табір. Але там не було багато драконів, як припускала Нічназоря.

Розвідниці побачили в центрі щось на кшталт укриття (якщо так можна назвати купу листя, яка ледь тримається купи), яка була більшою за інші. (Навіщо драконам таке сховище?) Пташка і вовчиця зайшли туди. Два шребистих про щось перемовлялися. Здається, це були Морсаманс та Сангуїнум.

(Далі буде)

●●● Славетні українці ●●●

Богдан Гаврилишин

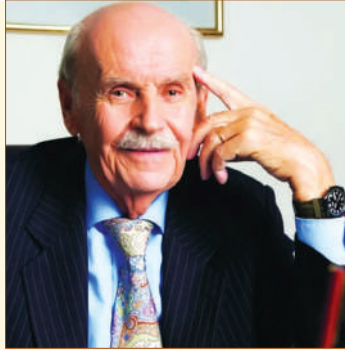
З Ольгою Сенишин

Цей всесвітньо відомий економіст, інженер, винахідник, викладач, меценат та громадський діяч пройшов шлях від лісоруба до директора Міжнародної школи менеджменту у Женеві на протязі майже 20 років. Життя Богдана Гаврилишина – яскравий приклад стовідсоткової успішності, абсолютний зразок «людини, що всім завдячує самій собі».

Він вважається одним із найвпливовіших українців світу, одним із найвідоміших радників і консультантів президентів, прем'єр-міністрів та міжнародного бізнесу в понад 70 країнах на всіх континентах. Богдан Гаврилишин вважав себе не економістом, а *«людиною, яка знає щось майже про все, і розуміє співвідношення між різними явищами»*. Його знали як великого мрійника, оптиміста та друга молоді. *«Мислити глобально. Діяти локально»* – одне з головних його мотто.

Богдан Гаврилишин народився 19 жовтня 1926 року на Тернопільщині у тодішній Польщі. Йому було 18, коли німці заарештували його і друзів за агітацію про вступ до Української повстанської армії (УПА) і відправили в німецький трудовий табір. По закінченню війни – життя в Мюнхені у таборі для українців, яким було небезпечно повертатися до Радянського Союзу. Потім 20-річний Богдан переїхав до Канади, працював лісорубом. Але невдовзі він вирішив вступити до університету, а для цього вивчав зі словника по 40 англійських слів на день. *«Лісоруба-переселенця* прийнято до Університету Торонто» – із таким сенсаційним заголовком вийшла одна з канадських газет, коли в 1948 році Богдан вступив до університету в Торонто.

1952 року хлопець отримав дипломом інженера, а 1954 – диплом магістра. Пропрацювавши в міжнародній компанії три роки, був направлений на однорічне навчання до Міжнародного інституту менеджменту у Швейцарії. Майже тридцять років свого життя Гаврилишин присвятив цьому науковому закладу, де був директором із навчання, директором Інституту, почесним науковцем. Він є автором понад 150 статей з ме-

неджменту, освіти в галузі менеджменту, економічного та політичного середовища, а також кількох книг.

Гаврилишин став почесним доктором семи університетів Канади й України. За своє життя консультував уряди Канади, Іспанії, Швейцарії, Сінгапуру, Індії, Єгипту, Норвегії та Мексики, допомагаючи реформувати системи управління, освіти й економіки. Він створив

Міжнародний центр перспективних досліджень, Міжнародний інститут менеджменту в Індії, потім – в Україні. Консультував такі міжнародні компанії-гіганти як *General Electric, IBM, Unilever, Phillips*. На початку 1970 років у рамках святкування 25-річчя інституту організував зібрання провідних економістів і політиків світу. Зараз ці зустрічі називають Всесвітнім економічним форумом у Давосі – одна з найвпливовіших світових платформ для обговорення глобальних проблем.

Хоча Гаврилишин прожив три чверті свого життя за межами України, а згодом став мільйонером і відомим фахівцем з економіки та управління, він завжди представлявся так: *«Богдан Гаврилишин, українець»*. Він любив повторювати: *«Українці могли би багато зробити для світу. Він – хворий, не має духовних цінностей, лишилося тільки матеріальне. Ми – не такі»*. Проголошення незалежності України у 1991 році вважав найщасливішою миттю у житті. Ще з 1988 року він працював на громадських засадах в Україні: був радником першого Президента України і кількох знаних українських політиків; фінансував першу українську експедицію до Антарктиди; відкрив ряд благодійних організацій тощо.

Богдан Гаврилишин помер 24 жовтня 2016 року в Києві. Прах поховано на кладовищі в його рідному селі. У київському парку ім. Шевченка посаджено пам'ятний дуб Гаврилишина та встановлено камінь із золотим написом *«Вчитися, мріяти, діяти»* – головні життєві принципи та ідеї розвитку людини, на думку цього діяча світового рівня.

Аделя ГРИГОРУК

Їжачок і квітничок

На галявці під дубочком,
Під кушем у холодочку,
В хатці мешкав Їжачок,
Їжачок-лісовичок.
Хатка в нього хоч маленька,
Та затишна, чепурненька.
Двоє діток-їжачаток
Й Їжачиха – їхня мати.

В Їжака турбот багато:
Про сім'ю щоденно дбати,
Йти до лісу по грибочки,
Принести води з струмочка,
Грядку чисто просапати,
Полунички доглядати,
Обібрати всі куші
Від комах, жуків, хрущів...

Та наміряв Їжачок
Посадити квітничок.
Щоб було красиво, хоче.
– Щоби милувати очі
Птахів різних і звірят,
Гарно ж як, коли все в лад, –
Їжачисі він зізнався
Й за роботу пильно взявся.

Перед вікнами він клумбу,
Ідеально рівну й круглу,
День цілісінький копав
І від втоми аж охляв.
Коли трохи відпочив,
Тоді ямки поробив
І у кожную з них до ладу
Свіжу повкладав розсаду.
У самому центрі – мальви,
Потім – пурпурові сальви,
Братчики, волові очки,
І волошки, і дзвіночки...
Їжачата помагали:
Греблі, сапку подавали,
До струмочка вдвох ходили,
Воду відрами носили.

Їжачиха тим же часом
На межі нарвала квасу,*
Піч у хаті розтопила
І смачненький борщ зварила.
До борщу спекла пампушки,
До узвару – ще й ватрушки:
Як сім'я зайде до хати,
Треба всіх похарчувати!..**

Затремтіла зверху гілка –
То сусідка – спритна Білка –
Із роботи поверталась
І немало здивувалась:
– От так диво! От так диво!
Вам кажу цілком правдиво,
Цю красу квітучу як
Міг створити сам Їжак?

Сонечко вже хоче спатки...
Їжачки ідуть до хатки,
Матінка всіх зустрічає,
За накритий стіл саджає,
Борщик подає, пампушки,
Галушки, смачні ватрушки...
Їжачиха, щира й мила,
Білку в гості запросила.

Говорили всі про квіти:
– Треба нам красу любити,
Квіти щедро тим віддячать,
Хто трудивсь – не був ледачий.

... Добре, що після роботи
Забуваються турботи,
Щастя ніжно душу гріє
І збуваються всі мрії!

*Квас (діал.) – щавель

**Похарчувати (діал.) – погодувати.

м. Косів, Україна

Тематична картка «День писемності»

З Поліною Кочегаровою

1. Прочитайте текст.

Щороку 24 травня відзначають важливе свято – День слов'янської писемності і культури. У цей день вшановують пам'ять братів-ченців Кирила і Мефодія (у світському житті – Костянтин і Михайло) – відомих просвітителів і проповідників християнської віри, які увійшли в історію як творці слов'янської писемності.

У IX столітті Кирило створив слов'янську абетку на основі грецької. Він додав нові букви, щоб краще передати звуки слов'янської мови. Цю абетку назвали кирилицею. Разом із братом Мефодієм вони переклали кирилицею багато важливих книг, щоб люди могли читати їх рідною мовою.

У 863 році братів запросили до Великоморавської держави (слов'янська держава в Центральній Європі періоду раннього середньовіччя), де вони поширювали освіту і писемність серед людей. З часом на основі кирилиці з'явилися абетки багатьох слов'янських мов, зокрема й української. Однією з найдавніших відомих кирилических книг є Остромирове Євангеліє.

Сьогодні це свято відзначають у багатьох країнах, таких як Болгарія, Сербія, Чехія, Чорногорія та інші. В Україні його святкують на державному рівні з 2004 року. Адже мова – це велике багатство народу. Вона зберігає історію, традиції та культуру. Тому дуже важливо любити свою рідну мову, вивчати її та берегти.

2. Дайте правильні відповіді на запитання:

а) Що в Україні відзначають одночасно з Днем слов'янської писемності та культури?

* День вшанування пам'яті святих рів-

ноапостольних Кирила і Мефодія.

- * День вишиванки;
- * День Європи;
- * День археолога.

б) Хто такі Кирило та Мефодій?

- * Перші князі Київської Русі;
- * Автори Остромирового Євангелія (1056-1057 року);
- * Просвітителі, творці слов'янської абетки, перших пам'яток слов'янської писемності;
- * Видатні дослідники української мови та історії.

в) Якими були мирські імена творців слов'янської азбуки?

- * Кирило і Мартин;
- * Костянтин і Михайло;
- * Кирило і Михайл;
- * Костянтин і Василь.

г) У якому році в Україні прийняли указ про щорічне святкування Дня слов'янської писемності та культури?

- * 1187;
- * 1991;
- * 1999;
- * 2004.

д) Найдавнішою точно датованою кириличною книгою є..?

- * «Остромирове Євангеліє»;
- * «Пересопницьке Євангеліє»;
- * «Слово о полку Ігоревім»;
- * «Апостол» Івана Федорова.

е) Яка мова була основою для створення кирилического письма?

- * латина;
- * арамейська;
- * грецька;
- * давньоскандинавська.

3. Уявіть, що ви живете в період, коли люди передавали різного роду інформацію за допомогою ієрогліфів. Розшифруй поетичні рядки Пантелеймона Куліша про мову. Допоможе вам у цьому секретна абетка:

О	Δ	□	#	◇	V	•	:	/	\	+
А	Б	В	Г	Г	Д	Е	Є	Ж	З	И
-	=	*	(	)	<	>	;	±	≤	≥
І	Ї	Й	К	Л	М	Н	О	П	Р	С
÷	×	≠	≈	≡	∩	∞	∟	△	Ω	↑
Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ь	Ю	Я

:V+>+* ≥(O≤Δ × ÷•Δ• ≤-V>O <;□O
 \O()↑÷+* V)↑ ≥x≥-V≥Δ(;#; ≈+/O≡÷□O
 □;>O ÷□;#; /+÷÷↑ <-≈>O ;>;□O
 ±•□>-∞O >OV x≥- ≥(O≤OΔ+ * Δ O# O÷÷÷□O
 O

Відгадка:

Ця мова відома всім людям.
 Вона потрібна для життя.
 Завдяки їй ми можемо спілкуватися.
 Єдиний мовний скринька у тебе – рідна мова.

4. Відгадай предмети за описом:

- 1) Підземна міська залізниця.
- 2) Передня частина голови, на якій розташовується ніс, очі, рот.
- 3) Купа дров або хмизу, які горять.
- 4) Смолиста маса, якою заливають дорожки і тротуари.
- 5) Людина, яка добровільно дає свою кров для переливання.
- 6) Короткі штани.
- 7) Установа, в якій виготовляють і продають ліки.

8) Інструмент для різання, стрижіння, що складається з двох навхрест з'єднаних ножів з ручками у вигляді кілець.

9) Складений ящик із водою для риб.

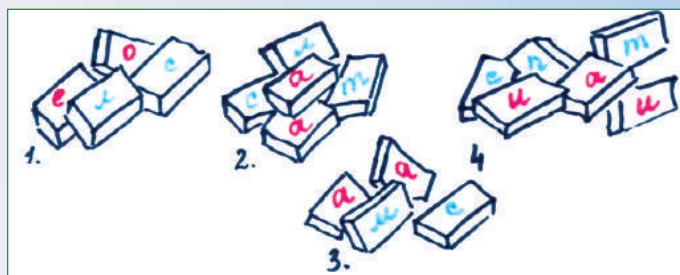
10) Оптичний прилад з двох скелець на дужках.

11) Кілька коней, запряжених разом.

Довідка:

Метро, обличчя, вогнище, асфальт, донор, шорти, аптека, ножиці, акваріум, окуляри, упряжка.

6. Із кожної купки цеглинок склади по два слова, переставляючи букви:

Довідка:

сам-сам.

Соло-соло; сатат – татас; італіс – італіс.

7. Поясни фразеологізми:

- 1) У поті чола.
- 2) Умивати руки.
- 3) Задирати носа.
- 4) Прикусити язика.
- 5) Вилазити боком.
- 6) Зробити з мухи слона.
- 7) Тягти за язик.
- 8) Тримати язик за зубами.
- 9) Дати гарбуза.
- 10) Товкти воду в ступі.

Довідка: займатися чимось непотрібним; відмовити; бути обачним, стриманим у розмовах, мовчати; змушувати кого-небудь висловлюватися з якогось приводу; перебільшити; погано закінчитись для когось; замовкнути; хвалитися; ухилятися від участі в якій-небудь справі, знімати з себе відповідальність; докладаючи всіх зусиль, напружено.

Зроби своїми руками

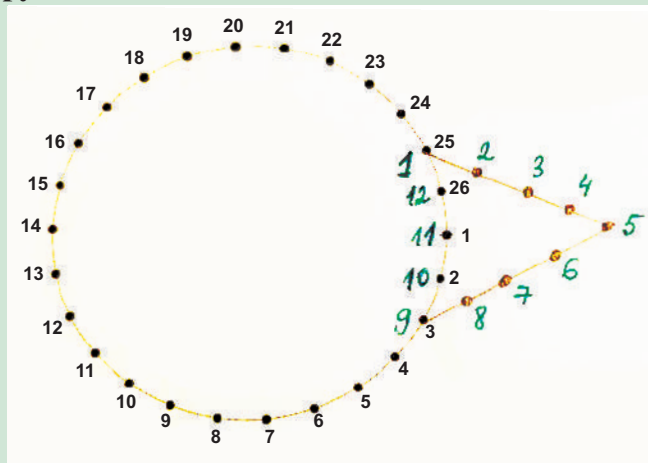
Пташка в техніці «Ізонітка»

Матеріали.

Підготуй усе заздалегідь:

- а) Основа: щільний картон (не тонкий папір!)
 - б) Для роботи: голка, нитки (муліне, ірис або звичайні), ножиці.
 - в) Для підготовки: простий олівець, гумка, лінійка, циркуль (або обвести склянку).
 - г) Для проколювання: шило або товста голка.
- Щоб закріпити шаблон на картоні: скріпки або канцелярські затискачі (можна також скотч).

Крок 1. Спочатку намалюй пташку: коло для голови та невеликий трикутник для дзьоба – це можна зробити одразу на картоні, але краще спочатку на папері, а потім прикріпити його до картону скріпками, щоб малюнок не рухався.

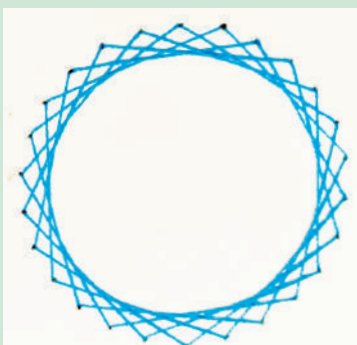
Далі по контуру постав та пронумеруй крапки на однаковій відстані одна від одної (у нас їх 26), а для дзьобу ми використали три по кутах трикутника та 3 на кожному боці (на малюнку вони позначені зеленим).

Крок 2. Проколювання. Підклади під картон шматок картону або кухонну дерев'яну дощечку. Акуратно проколи всі точки: шило тримай вертикально, не роби дірки занадто великими. Якщо ти працював

з Людмилою Дорош із паперовим шаблоном, зніми його після проколювання.

Крок 3. Закріплення нитки. На звороті картону закріпи нитку шматочком скотчу. Важливо, щоб нитка не розпустилась.

Крок 4. Тіло. Закріпи нитку з виворотного боку. Починай із точки 1. Тепер потрібно провести нитку не в сусідню точку, а через 5 точок вперед,

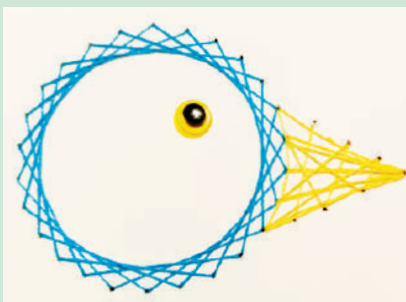

тобто в цифру 6. Працюємо так: 1 - 6; 2 - 7; і робимо так до точки 21, яка з'єднується з точкою 26. Після чого з'єднуємо 22 - 1; 23 - 2; 24 - 3; 25 - 4; 26 - 5. Саме це створить красиве переплетення. Якщо точки

поставити густіше і в більшій кількості, плетиво буде більш мереживним.

Крок 5. Дзьоб. Закріпи нитку з виворотного боку та закріпи скотчем. Починай протягувати нитку з точки 1. Тепер проведи нитку в точку 5, звідти – в точку 12 і знову в 5; у точку 11 – і знову 5, точку 10 – і знову 5. Повтори ці кроки двічі для кращого ефекту. Потім із точки 5 виведи нитку в 1, а звідти – у 9, так ти закінчиш контур дзьоба. Останні стібки: проведи нитку від точки 2 – у 8, 3 – у 7, 4 – у 5. Не затягуй нитку занадто сильно (картон може порватися).

Якщо заплутаєшся – зупинись і ще раз подивись та прорахуй зроблені кроки. Приліпи готове око або намалюй фломастером.

Успіхів! Віримо, що у тебе все вийде!

Вербова гілочка

Весело

Слова Тамари Коломієць, музика Алли Мігай

Музична партитура з нотами та акордами:

1. Візь - му вер - бо - ву гі - лоч - ку, а в ній про - рі - жу ді - роч - ку, дов -

3. ко - ла ко - ру о - бі - б'ю, сюрч - ка ве - се - ло - го зроб - лю! Ля - ля, ля - ля, ля -

6. ля - ля - ля - ля - ля. Ле - гень - ку го - ро - ши - ну все - ре - ди - ну у - ки - ну. Сюр -

9. ча - ти - му, хо - ди - ти - му, всіх со - ло - в'їв бу - ди - ти - му! Ля - ля, ля - ля, ля -

12. 1. Гm/Bb C7 2. Гm/Bb C7 Гm/E A7
ля - ля - ля - ля, ля! Ля - ля - ля - ля, ля! Ля - ля, ля - ля, ля -

15. Гm/E A7 Dm Bb7 F/A Bb C7 F
ля - ля - ля - ля, ля! Ля - ля, ля - ля, ля - ля - ля - ля, ля - ля!

1. Візьму вербову гілочку,
А в ній проріжу дірочку,
Довкола кору обіб'ю,
Сюрчка веселого зроблю!
Ля-ля...

Легеньку горошину
Всередину укину.
Сюрчатиму, ходитиму,
Всіх солов'їв будитиму!
Ля-ля...

2. Ану, співайте, солов'ї,
Дзвінки співаночки свої!
За вами розсипається
Свисталочка моя!
Ля-ля...

Ніхто й не здогадається,
Що свище-розсипається,
Що свище-розсипається
Не соловей, а я!
Ля-ля...

Пахом Теплий

Сторінка народознавства з Ольгою Сенишин

У народному календарі 15 травня в Україні відоме як Пахом Теплий. Вважалося, що саме від цього дня встановлювалася по-справжньому тепла погода й починалося справжнє літо. У цей період проводили посів пізньої пшениці. Перед посівними роботами вголос читалася сильна молитва для гарного врожаю – просили святого Пахома тепла, щоб зійшли всі посіви та щоб він захистив майбутній урожай. Під час самої роботи мовчали. Спочатку засівали свою ділянку, а потім допомагали засіяти ділянку кожному родичу по черзі. Після роботи на полі всією сім'єю збиралися за святковою вечерею. На стіл ставили кашу й сало, а також свіжоспечений хліб, що мало забезпечити хороший урожай зерна.

Городні прикмети радять у цю дату посадити огірки і гарбузи – вони виростуть великими і дадуть смачні плоди. Наші предки вірили, що той, хто буде старанно працювати з рослинами 15 травня, обов'язково приверне удачу, достаток і благополуччя. Зате ловити рибу в цей день було заборонено – в цей період у риб починається нерест (час, коли риби відкладають ікру та дають початок новому поколінню) і можна серйозно нашкодити екосистемі річки. По тій же причині наші предки не полювали на птахів: це час, коли вони будують гнізда, відкладають яйця та висиджують пташенят або вже вигодовують їх. Якщо в цей час знищити дорослого птаха – загинуть і дорослі, і пташенята.

Приблизно із середини травня починають активно співати солов'ї. У народі говорили: «Соловей співає, доки ячмінь колосу не має, а з'явиться колос – пропав голос».

Щасливою прикметою вважалося, якщо ці птахи оселилися біля дому – отже, в ньому завжди будуть щастя та взаєморозуміння. Вірили, що 15 травня той, хто почує вранці спів солов'я, буде щасливим цілий рік. А ще існувало повір'я: якщо цього дня почути спів сороки, то родина буде багатою впродовж року.

Народні традиції цього дня зосереджені також на прибиранні дому: рекомендується викинути зайвий

мотлох, щоб у гаманці не з'являлося «сміття» – тобто дрібні гроші. Але не можна протирати пил, мити підлогу та виносити сміття, інакше втратите гроші. Обов'язково потрібно помити весь посуд на ніч, щоб уникнути сварок.

Окрім цього, 15 травня здавна вважається вдалим для будь-яких фінансових справ: ділових угод, обговорення фінансових питань, продажу і торгівлі. Часто в цю дату наші предки влаштовували ярмарки, щоб вигідно продати літні речі і садово-городній інвентар. Також це вдалий день для купівлі домашньої худоби. Якщо купець цього дня успішно продає свій товар, то весь рік у нього будуть водитися гроші. Але не можна брати решту при покупках: за повір'ям, разом із грошима можна «принести» додому чужі проблеми чи негатив. Також не варто витрачати багато грошей і залишати свій гаманець порожнім, без монет і купюр – це погана прикмета, яка обіцяє безгрошів'я. Категорично заборонено перераховувати гроші після заходу сонця – порушення правила призведе до біди та злиднів.

Святий Пахомій навчав допомагати бідним, а тому в це свято заборонено бажати зла іншим, проявляти заздрість або відмовляти в допомозі – все сказане і зроблене повернеться людині сторицею. За народними прикметами, не варто ділитися своїми планами чи мріями, бо вони можуть не здійснитися або бути зруйновані заздрисним словом.

Люди в цей день особливо уважно спостерігали за природою, адже вважали, що саме вона підказує, яким буде літо.

Якщо в день Пахома стоїть тепла погода – літо обіцяє бути спекотним і стабільним. Дощ у цей день віщує багато гріз у червні, а гроза – до щедрого врожаю хліба й овочів у цьому році. Якщо осика рясно вкрита сережками – це знак щедрого врожаю вівса та льону. Багряне світання вказує на майбутню посуху, а поява квітів на ялівці або цвітіння калини – сигнал, що вже час сіяти ячмінь. Бджоли відлітають далеко від вулика – до погожої погоди.

День матері в Україні – це свято, яке присвячене мамам і їхній любові, турботі та важливій ролі в житті кожної дитини. Його святкують щороку у другу неділю травня, коли природа розквітає і символізує тепло, ніжність та життя.

Офіційно це свято в Україні відзначають з 1999 року, хоча традиції шанування матерів існували й раніше. У 2026 році його святкують 10 травня.

У цей день діти вітають своїх мам, дарують їм квіти, подарунки, допомагають у справах і просто кажуть слова вдячності. День матері відрізняється від 8 Березня тим, що він присвячений саме мамам, тоді як 8 Березня святкують усіх жінок. Це свято нагадує про те, як важливо цінувати і любити своїх матерів щодня, а не тільки в особливий день.

Богдан ДАНИЛОВИЧ

Два сонечка

Ще сонце не встало,
Ще тільки сіріє –
Мене від світанку
Два сонечка гріють.

Два сонечка ясні
Від ранку до ночі –
Це дивляться тепло
Матусині очі.

Вже сонце схилилось.
Пташки сплять у гаї,
Засну – наді мною ж
Два сонечка сяють.

Два сонечка ясні
Від ранку до ночі:
Два сонечка красні –
Матусині очі.

Леся ХРАПЛИВА

У свято матері

Травень розкинув
Квіти в діброві,
Килими стелить,
Трави шовкові.

То не пташата
Щебечуть в гаї,
Хлопці й дівчата
Пісню співають.

Хлопці й дівчата
Прийшли з квітками
Пощанувати
Три наші Мами:

Що першу – нашу
Матінку рідну,
Добру, мов сонце,
Любу, погідну.

Другу – Вкраїну:
Тугу-надію.
Третю – на небі
Матір Марію.

Лобов ГОЛОТА

Найрідніша

– Хто розкаже мені казку,
хто щедріший всіх на ласку?
Ти, мамусю, наймиліша,
В цілм світі – найрідніша!
– Хто нас ніжить і голубить,
Пестить, гладить ніжно й любо
Пригортає до серденька?
Ти, моя найкраща ненько!

Вивчаємо англійську

З Іриною Савіною

1. Ось і настала справжня весна! Давай перевіriamo, що ти про неї пам'ятаєш. Спробуй відповісти англійською, а потім переклади українською як запитання, так і відповіді:

- What are the spring months?
- What are the spring holidays?
- What is the weather like in spring?
- What are the spring flowers called?

2. Прочитай слова та намалюй у квадратах відповідний малюнок. Розмалюй за бажанням.

it is a flower	it is a butterfly	it is a rabbit
it is a bee	it is a bird	it is the sun

3. Короткий твір про весну. Прочитай та дай відповіді на запитання.

Spring starts in March. During spring the days become longer. The sun warms the ground. Rain falls. Plants start to grow again. The grass turns green. Spring flowers push up out of the soil. Leaves appear on trees. Some trees are covered with blossoms. The blossoms are pink or white or purple. They look pretty and smell nice. Spring is called the growing season.

- When does spring start? _____
- What colour is grass in spring? _____
- What starts to grow in spring? _____
- What appears on trees? _____
- How is spring called? _____

4. Пошук слів. Прочитай уважно слова та відшукай на полі.

SpringTime

C	N	A	Y	L	G	W	D	K	T
F	L	O	W	E	R	R	P	P	J
T	W	Y	J	S	T	N	O	F	B
G	R	E	E	N	R	V	I	W	A
D	S	E	E	D	P	A	R	K	C
R	C	B	T	A	B	L	O	O	M
A	S	N	R	C	K	S	P	Z	F
I	J	E	G	R	A	S	S	N	I
N	K	S	T	W	A	R	M	S	F
T	M	T	O	J	R	Z	G	O	V

Word list:
BLOOM
FLOWER
GRASS
GREEN
GROW
NEST
PARK
RAIN
SEED
WARM

5. Розмалюй за номером.

SPRING COLORING BY NUMBERS – COLOUR KEY

1 – WATERING CAN (blue)	5 – GRASSY HILL (green)
2 – TULIPS (pink & red)	6 – RAINBOW (multi-colour, order is free)
3 – DAFFODILS (yellow & orange)	7 – BIRDS (black)
4 – LEAVES (light green)	

Заходи для дітей

✿ У місті Мікула 27 квітня 2026 року відбувся повітовий етап конкурсу декламації української поезії, організований Союзом українців Румунії. У заході взяли участь 39 учнів, які представили твори класичних і сучасних українських поетів, зокрема Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Франка. Метою конкурсу було популяризувати українську мову й культуру, розвивати творчі здібності учнів та зберігати культурні традиції.

Учасники вразили журі виразним виконанням і традиційними костюмами, а переможці отримали дипломи та грошові нагороди.

••• Заходи для дітей •••

✿ 18 квітня 2026 року в селі Вишня Рівна відбувся повітовий етап конкурсу декламації української поезії (XXVII випуск), організований Союзом українців Румунії спільно з освітніми та адміністративними установами. У заході взяли участь близько 125 учнів різних вікових категорій. Конкурс складався з двох етапів: художньої декламації поезії та виразного читання тексту з листа. Оцінювання проводилося за мовними й артистичними критеріями.

Подія стала важливою культурною подією, спрямованою на популяризацію української мови, розвиток творчих здібностей учнів і зміцнення культурної ідентичності української громади в Румунії.

✿ 3 квітня 2026 року Арадська філія СУР організувала повітовий етап конкурсу декламації української поезії, спрямований на популяризацію української мови та культури серед учнів. У конкурсі взяли участь 23 учні, з яких 9 кваліфікувалися до національного етапу завдяки виразному виконанню та доброму володінню мовою. Захід відбувся в теплій і емоційній атмосфері, а учасників відзначили дипломами та нагородами.

Подія сприяла розвитку творчих здібностей учнів і заохотила їх до подальшого вивчення та збереження української мовно-культурної спадщини.

Пишаємося нашими дітьми!

Сава Штефан (II місце) та Козарюк Софія (I місце) із села Негостина – учасники повітового етапу конкурсу декламації української поезії

Касьян та Ірина Анеч, учні VI класу Палтинської школи Сучавського повіту, взяли участь на повітовому етапі XVI конкурсу «Історія та традиції українців»

Гурт «Гуцули з Бродини» із села Бродина Сучавського повіту взяв участь на повітовому етапі XVI конкурсу «Історія та традиції українців»